

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Peccatis Et Gratia, Fide, Spe, Et Charitate

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Punct. Diff. 2. An rationibus Theologicis prædeterminativum decretum
demonstretur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82969](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82969)

nos, secundum dicta S. Thom. 3. con. gent. c. 89. non tantum in nobis Deus causat virtutem volendi, sed & ipsum velle, quod perficit selectio suo auxilio, coëfficiente illum motum, & hoc est illud, quod interiorius exhibet Deus, solusque Deus aptat voluntatem, qui solus potest illam immutare collatione & selectione auxilii. Sed nego quod istius aptare, genuinus sensus sit: prædeterminare, ut vi prædeterminationis, hoc non nisi velit voluntas: & non solum confert gratiam moraliter excitantem, sed confert principium, non quidem prædeterminativum, coëffectivum tamen, sequiturque ut infallibiliter velit & operetur id voluntas, quod vult illam velle & operari Deus. Unde secundum quod vult S. Thom. primâ parte quæst. 105. ar. 4. inclinât Deus in bonum, tanquam primus movens, selectio auxilio, cuius selectio, est propria, primo moventi.

Conceditur reliquis testimoniis S. Thom. quod ut vult q. 6. de malo ar. unico ad 3. quod inquam, *propter naturam voluntatis motæ, quæ indifferenter se habet ad diversa, non inducitur necessitas*, sed quomodo indifferenter se habet, si ei conjungitur prædeterminatio?

Conceditur item cum dictis 1. 2dæ q. 112. ar. 3. in Corpore, quod præparatio gratiæ, habeat necessitatem infallibilitatis, sed negatur, quod hæc necessitas infallibilitatis sit prædeterminativa, sed infallibilitatis, ex selectio auxilio oriundæ, quomodo etiam accipienda est doctrina q. 10. ar. 4. ad 3. & doctrina 2. 2dæ q. 24. a. 11. in Corpore & Quodlibet. 12. a. 3. Denique negabitur, quod decretum selectivum auxilii, & ipsum selectum auxilium, non moveant voluntatem immutabiliter, nec inducant necessitatem infallibilitatis ad operandum, licet illa non sit necessitas, ex suppositione antecedenti & prædeterminativa, sed ex suppositione consequenti, & ex infallibilitate oriunda, ex ipsomet auxilio selecto, cuius seligibilitatem, præmonstravit scientia conditionata.

Punctum Difficultatis 2.

An rationibus Theologicis prædeterminativum decretum demonstretur?

Demonstrari tale decretum putat Gonet loco supra citato art. 2. Pensandæ sunt hæc, hæc demonstrationes.

OBJICIT 1. Id quod postulamus à Deo, ex ejus gratia beneficioque procedit, non verò ab homine expectatur vel supponitur. Sed oramus Deum pro nostræ voluntatis consensu, determinatione, & mutatione. Ergo talis consensus & determinatio, à decreto divino, & gratia ex illo profluente causatur, non verò ab illo supponitur aut expectatur.

RESPONDETUR. Si sumatur argumentum

ut sonat, conceditur totum; quia per nos, pro quocunque statu, consensus noster, adeoque & determinatio voluntatis, ita causatur à voluntate, ut simul causetur à gratia Dei. Secundum quod autem supponit argumentum, putans nos orare pro voluntatis nostræ determinatione, h. e. prædeterminativo Thomistico decreto, negamus quod sic oremus Deum, & si quis oret, censent nostrâ principia, illi non exaudiri, qui orat ut liberè operetur, libertate destructa.

Conceditur quod Deum oremus, ut nos immutet, & faciat ex nolentibus volentes, sed nego quod oremus, ut nos faciat prædeterminatos, immutat autem nos Deus, gratis quæ sunt in nobis sine nobis, & oblatione selecti auxilii, quod facit ex nolentibus supernaturaliter, volentes supernaturaliter, & ex nolentibus absolute, infallibiliter volentes, ratione cuius salvatur id quod petitur in Litanis de Eucharistia, quod nos commoveat Deus ad participationem illius. Quamquam argumentum ex his Litanis non tenet, cum non sint ab Ecclesiæ receptæ. Quomodo Deus rebelles compellat voluntates, & supra, contra Gonet, & 1. part. dictum.

Conceditur, quod hæc orationes non ad hoc solum fundantur, ut Deus nos excitet propositione objecti, licet & hoc oremus, nec ad hoc, ut solum offerat concursus indifferentem, licet & hic sit necessarius, sed quia cum illo nondum sequitur infallibiliter eventus felix, oramus Deum, ut selectum auxilium nobis offerat, quo fit consensus actus, & mutatio voluntatis, sine ulla prædeterminatione, ratione etiam cuius selecti auxilii, impletur id in nobis, quod docet Aug. lib. 4. ad Bonifacium cap. 6. & 9. Et cum teneamus liberum arbitrium, ne quidem adiutivum justificationis esse sibi sufficiens, ideo concedimus quod habet Augustinus c. 18. ad ejus pertinere gratiam, convertere ad fidem, & credimus, non nos ipsos, sed illum, facere quod oremus, dante ipso, ipsum credere, ex cuius auxilio credere proficiscitur, dum jubet ut credamus secundum quod voluit Augustinus de dono persever. cap. 20.

Conceditur Confirmationi cum Augustino de natura & gratia cap. 18. ubi ait. *Quid solum quam orare ut facias, quod habes in tua potestate, per nos enim, ne quidem initium justificationis est in nostra potestate, sed in Dei adiutorio.* Negatur autem quod efficacia divini decreti formandi, & gratiæ ex illo promanantis selectio, sit in nostra potestate, sed pendet à libero arbitrio Dei, formante illud decretum, licet illud non formet, non præconsultâ per scientiam conditionatam nostrâ libertate. Nec potest nostris principiis respondere Deus, quid petitis quod est in vestra potestate, & quod ego à vobis expecto, non enim est in nostra potestate habere Dei auxilium ad operandum necessarium, nec est in nostra potestate decretum selectivum

divinum auxilii, & collatio ipsius selecti auxilii, sine quo non sumus operaturi actu, pro statu absoluto. Unde verificatur per nos, quod docet Augustinus epist. 107. ad Vitalem, non nostrum esse, hoc est, non proficiens ex potestate liberi arbitrii nostri, independenter à gratia, ut si velimus, fiat, imò nec id est in nostra potestate gratia Dei adjutà, quia non est etiam ita adjutà voluntatis, seligere sibi auxilium, sed negamus in illa epistola contineri, quod Deo agamus gratias pro prædeterminatione Thomistica, licet puremus eum facere per suum adjutorium, id, pro quo, illi gratias agimus. Negatur item quod Deus non efficiat per suam gratiam consensum & determinationem liberi arbitrii. Vide hoc argumentum solutum primà parte Disput. 5. num. 306.

OBJECIT 2. Deus promittit Abraham fidem gentium, in qua fide includitur consensus, determinatio, & pia motio voluntatis, si autem hunc consensum & determinationem voluntatis Deus non efficiat per gratiam, sed illum expectet à libero arbitrio determinante indifferenter divini concursus, & gratia moraliter excitantis, Deus promittet aliquid quod non facit, quod est contra Augustinum de Prædeterminatione Sanctor. cap. 10.

RESPONDETUR. Si argumentum accipiamur ut sonat, conceditur totum, cum per nos & consensum, & determinatio producat à voluntate, sed cum coëfficiente Dei gratia, licet illum non faciat prædeterminativè. Locus citatus Augustini, & supra contra Gonet, & alibi in prima parte explicatus est, quod scilicet non in hominum, sed in Dei potestate fides nostra sit, quia nulli auxilium obtulerit, non creditur ut oportet, & quia non in nostra, sed in Dei voluntate est selectio auxilii. Per quod etiam salvatur id, quod voluit Aug. epist. 105. Unde ut homo se facere dicat, quod promiserit Deus, *superba impietatis est reprobus sensus*, siquidem non ipse homo seligit sibi auxilium, sed Deus illi, nec facit viribus propriis, sed auxilio Dei.

OBJECIT 3. Gonet. Hæc quæstio, Cur uni detur gratia efficax non verò alteri, est quæstio, quæ non potest solvi per humani arbitrii velle vel nolle, & tamen per nos ita solvitur contra plures auctoritates Patrum.

RESPONDETUR. Etiam per nos hæc quæstio, cur uni detur gratia efficax non verò alteri, non potest solvi, per humani arbitrii velle, vel nolle; nam ut repetitò dictum est, non est in humani arbitrii velle, gratiam habere simpliciter necessariam ad bonum, nec est in potestate humani velle, seligere gratiam, cum qua infallibiliter ponendus est consensus, & sine ea, non ponetur, hæc q; apud nos, inscrutabilis est responsio. Prævidit Deus respectu Judæ gratias efficaces, respectu S. Petri, deëffices, sed cum prævidit alias gratias respectu Judæ deëffices,

& alias respectu S. Petri efficaces, selegit respectu S. Petri efficaces, respectu Judæ deëffices, quod est magnum profundum. Quo posito verificatur dictum Prosperi de vocatione gent. lib. 1. c. ult. *Profunditas illius quæstionis, & per liberi arbitrii velle, vel nolle, non solvitur*, cumque selectionem auxilii in Dei judicia referamus, hinc prædictam quæstionem, ut ait Prosper, *nec possibile est comprehendere, nec licitum investigare*, & secundum dictum Augustini Tract. 26. in Joann. *nolumus velle judicare*, utpote in judicia Dei id referendo, quia nolumus errare. Item conformiter ad dictum Augustini de spiritu & lit. cap. 33. duo solum occurrunt hic respondenda. *O altitudo divitiarum! & nunquid iniquitas apud Deum?* Unde per nos, penes Deum est, ut ait Augustinus de peccatorum meritis, & remissione lib. 2. cap. 25. *& æquitas tam secretæ ratio, & excellentia potestatis*, adeoque per nos, ut ait S. Thom. 3. con. gen. cap. 161. *Hoc ex simplici ejus voluntate dependet.*

Conceditur, non dari decretorum divinorum efficaciam independentem à præconsulta nostra libertate, Negatur tamen, quod decretum, quod appellamus indifferens, moraliter tantum excitet excludendo coëfficientiam, seu cooperantem gratiam, & quod illa expectet, & non influat in determinationem & consensum, etiam illum qui poneretur, determinans concursum divinum ad speciem actus. Negatur ulterius, quod inquirenti, cur uni detur vocatio efficax, non verò alteri, responderi possit; quia unus vult consentire, non alius, sed Responderi debet, quia Deus pro hoc selegit gratiam, quam prævidit fore efficacem, respectu illius non selegit.

Hinc condistinguendæ sunt hæc duæ Propositiones, cur hæc sit gratia efficax, & cur detur efficax. Prima propositio respicit consensum nostrum gratiosum ex Dei adjutorio ponendum actu. Secunda respicit voluntatem Dei selectivam, quæ ipsa resolvitur in judicia Dei profunda; & quia circa hoc ly datur gratia efficax, recurrimus, ad Dei judicia, hinc conformiter ad dictum Augustini ep. 105. non potuit aliter respondere Apostolus, circa eandem thesim, nisi recurrendo ad Dei judicia, & ad illud. Tu quis es, qui respondeas Deo.

Conceditur Confirmationi, quod per nos datur gratia sufficiens, moraliter excitans ac præveniens, quod Excitare, quod Prævenire per illuminationes & pias affectiones, est commune gratia sufficiens, cum gratia efficaci. Conceditur dari etiam gratiam cooperantem, & quidem infallibiliter, cum jure antecedendi ipsum consensum absolutum, eumque inferendi & causandi, est enim hoc auxilium cooperans, supponendo pro cooperante actu, ipsummet selectum auxilium, seu auxilium efficax. Porro circa gratiam sufficientem, non potest quæstio insti-

institui, cur uni detur, alteri non detur, per nos enim nulli omnino denegatur, sed de gratia efficaci (appellet illam Gonet si vult gratiam coëfficientiæ) magna est quæstio, cur uni detur, alteri non detur. Negatur enim, omnibus illam offerri. Negatur solum expectari determinationem arbitrii nostri. Quod autem dicit Gonet: sicut inquirenti, cur sol cum ficulnea, producat ficus, & cum olea olivas, facile respondetur, quia concursus solis, ex se indifferens, modificatur in causis inferioribus, in quibus recipitur; ita etiam per nos concursus indifferens, modificatur, in hoc per consensum, in illo per dissensum, quod inquam dicit, non convincit: nam cum concursus solis quicumque ita se habeat, ut non solum possit concurrere actu, sed etiam concursurus sit actu, utpote concursus necessarius, qui positus aliis comprincipiis, non potest non agere actu; sed concursus divinus gratiofus, non ita se habet. Nam licet quicumque concursus divinus gratiofus oblatus, possit concurrere actu, non tamen concurrens est actu, hinc ut sit concursurus actu, dependet ab aliquo alio altiore Principio, & hoc per nos, est, decretum Dei selectivum, quod offert nobis auxilium, non illud, cum quo tantum possim operari actu, sed illud, cum quo, operaturus sum actu, qui etiam concursus & decretum indifferens, hoc sensu, (ut aliàs repetitò dictum) est indifferens, quod non prædeterminet, ut hoc non nisi agat voluntas, sed non est indifferens, quasi sine illius influxu, poni possit, vel ponenda sit, determinatio libera.

Punctum Difficultatis 3.

*Suadeturnè Decretum Prædeterminativum
verbis Apostoli: Quis enim de discernit?*

OBJECIT Gonet. Divinum decretum, debet esse ratio discernendi consentientem, à non consentiente. At si illud non sit ab intrinseco efficax, & prædeterminans voluntatem, sed purè indifferens, & à voluntate humana, ad speciem actus determinabile, non potest hoc præstare, sed ad voluntatem creatam reducetur discrimen, contra illud Apost. 1. ad Corinth. 4. Quis enim de discernit?

RESPONDETUR. Solutionem huius difficultatis petendam esse ex dictis 1. part. disp. 4. n. 95. Argumento ut hic proponitur occurrendo, id reponitur, quod videatur Minor non attendere ad hoc, quod nostri docent, nam licet admittamus purè indifferens decretum, & etiam concessâ hanc phrasin, à voluntate humana, ad speciem actus determinari concursum divinum, quia tamen hæc ipsa ad speciem actus determinatio, non est independens à decretis divinis, hanc ipsam determinationem commit-

tentis, voluntati humanæ, nec independens est à concursu gratiæ, influentis in illam determinationem, & applicatæ à decreto divino, fitur discretio illa, non possit in voluntatem creatam simpliciter reduci.

Deinde discretio hæc potest duplex cogitari, conformiter ad ea, quæ sunt dicta 1. part. Disp. 5. num. 51. una in genere Causæ & Principii, & hæc habetur discretio à gratia tantum, aliam in genere Causæ Formalis, & hæc habetur, à consensu nostro, non utcumque spectato, sed coëfficiente, & composito à gratia. Porro huius quæstioni directè. Quis enim te discernit, respondet nostra Principia, discernit gratia, nam in primis est discretio inter impotentem simpliciter operari sicut oportet, à potente simpliciter operari sicut oportet, hæc habetur, à gratia etiam sufficiente. Rursum est discretio inter operaturum infallibiliter, ab eo, qui non est operaturum infallibiliter, hæc discretio habetur à decreto selectivo auxilii, quod prævidetur eventum habiturum. Est discretio inter operantem actu, sicut oportet, à non operante actu, hæc habetur ab auxilio selecto, non tamen independenter à nostro consensu, sed ex gratia elicito, ut ita ostendatur, quod in operante salutis, merè nos passivè non habeamus, cum tamen ipsum opus salutis, sit formalis discretio, verificabiturque dictum Augustini, de gratia, & libero arbitrio. *Non ego autem, sed gratia Dei mecum, ac per hoc, nec gratia Dei sola, nec ipse solus, sed gratia Dei, cum illo.*

Conceditur, quod discrimen effectus, non id, in quo causæ conveniunt, sed ad id in quo discriminantur, debeat reduci, consequenter discretio, in opere salutis, non reducitur in liberum arbitrium, in quo conveniunt, discretio & non discretio, sed in auxilium, selectivum decretum, selectum auxilium, & operationem ex illo, reduci debet, & quamvis consentiens, à non consentiens conveniant in decreto, de duobus prærequisitis, non conveniunt tamen in decreto selectivo, auxilio selecto, & ipso consensu ex auxilio illo profecto.

Conceditur Confirmationi Primæ, quod formalis discretio, ab eo oriatur, à quo oriatur determinatio actus, quantum ad speciem; sed negatur quod illa determinatio, non oriatur à decreto committente illam determinationem creaturæ, & medio auxilio, influente, in illam determinationem, licet illud decretum sit indifferens, hoc sensu, quia non determinat, à hoc non nisi, idque vi illius, fiat, adeoque non determinat suppositione antecedenti, nam aliter in 1. par. concedimus auxilio pro statu absolute determinationem ex suppositione committenti.

Conceditur Confirmationi Secundæ, quod ut divinum decretum sit ab æterno, ratio discernendi debeat